

لاشم ود

- ۱. درف ای تعی بَط؛ «دی ز».
- ۲. درف ای تعی بَط؛ لِح هم الع «دع اوق» بات ک.

درف ای تعیبط؛ «دیز» ۱.

عضو و شح بم

هب و داد یم فیطلتار اه نهذ هک دوب عضو لاسم، یلوصا بتک رد بوخ رایسب بلاطم زا یکی [1] لوبق ار نآ لوبق همه هک نیاب اما، دنتشاد لوبق نیرطان و نیشحاب ی همه هک دناسر یم یزیچ کی رد ینعی! تسای بلایلیخ. میدوبن شرکف هب نآ زا لبق یلو، دنتسه هارمه ام اب مه مدرم و میراد؛ میتسه لفاغ نآ زا شلبق اما، میراد لوبق همه دنیوگ یم ار نآ یتقو هک تسه ییاه تفاظل ام نهذ. تسای مه هب کی دزن و فیطل رایسب نوچ.

ار طفل دیاب، دنک عضو دهاوخب - ینییعت و صاخعضاو - عضاو یتقو دنتفگ یم؟ دوب هچ هلاسم نآ یم دعب. تسای حضاو یلیخ نیاب. دنک عضو انعم یارب ار طفل، دروایب رطن رد مه ار انعم و دروایب نهذ رد [2] ار یعیبط؟ ار طفلیعیبط ای دروآ یم نهذ هب ار طفلیدرف هک دنتفگ.

«دیز» عضو لیلحت

یتقو «دیز» طفل اب؛ مراد راک مسای اب افرص نم. دنراذگی دیز ار ناشهچب مسای، ردام و ردپ. دینک لیلحت ار ردام و ردپ نهذ، دشاب «دیز» ام هچب مسای دنیوگی.

هداس لاؤس دنچ

میتشاذگ مسای دیآیم نوریب ردپ ناهد زا و تسای ردپ نهذ رد هک ی «دیز» دنیوگی (فلا ش مادک؟ تسای ردام نهذ رد هک ی «دیز» ای؟ هچب یارب؟

هب، لاثم نیاب. «دیز» طفلیعیبط؟ میراذگی مسای هچب یارب هک دیز نآ تسیچ سپ. مادکچه هک میراد یزیچ کی ام، دم هفی عی ررس دنکی، نهذ فیطلت هک ره. تسایا هدا س لاثم یلیخ م نامگ نآ؛ میراد اج نیاب لکشیم کی یلو. درادن اهنای و ردام، ردپ نهذ هب مه یطبر. تسای «دیز» طفل، نآ اما. تسین نهذ کی هب دنب هک تسای تسرد. تسای طوبرم همه نهذ هب طفل نیاب هک تسای لکشیم هک میدیم هف هزادنا نیالاعف. یراذگمان هن و میراد دیز طفل هن رگید، مینک وحم ار ناهذا ی همه رگا. تسای «دیز» طفلیعیبط؛ تسای وا نهذ رد هک تسای دیز هن، دنکی و یارب یراذگمان هک ی «دیز».

دیز؟ قادنق رد دیز؟ دیز مادک یارب، میتشاذگ «دیز» ار نام هچب مسای دنیوگی نآ (اب) دی ت شاذگ «دیز» ار ش مسای، دیز مادک؟ هلاس ۲۰ دیز؟ هلاس کی

هصخش تعیبط، دیز هب امسم ینعی نیاب. مادک چه و همه یارب. مادک چه دیوگب دیاب مه اج نیاب تعیبط زا عاعش کی، قادنق رد دیز. دیز یوجو یاعاعش و اهنامز و اهناکم و تالاج هن؛ تسای دیز یتقو تسای نیاب ردام و ردپ زاکترا و تسای تعیبط زا عاعش کی مه هلاس ۸۰ دیز. تسای دیز یصخش هچب. تسین قادنق رد یهچب، هیلا راشم، نم یهچب نیاب دنیوگی و دنراذگی دیز ار ناشهچب مسای ار قادنق رد یهچب مسای میوگب رگا اذل و. تسای یصخش تعیبط هب اهنای هراشا ححصم، قادنق رد

همادا نیاهکنیاهن؛ تسامسماعقاو دش هلاس ۹۰ هک مه یتقو هچب نیاه، هن دیوگیم تشاذگ دیز، هصخشرتعیبط میوگیم ار نیاه، دنک ادیپ.

ای؟ دروخیم شوچ دیزجراخدرف اب دیزظفلدرف امش نهذ رد، درگیم تروص هیمست نیاه یتقو نآلا اب تعیبط؟ دروخیم شوچ مه هب مادک امش نهذ رد؟ دروخیم شوچ دیز تعیبط اب دیز ظفل تعیبط، تعیبط.

قداص مه ورمع رسپ دیز رب، دنراذگب، ركب رسپ دیز رب ار مسا نیاه دن تساوخیم نآلا (ج) یراذگمان دنراد ناشدوخ هچب یارب هک دیز نیاه ایآ تسا تعیبط رگا؟ تسین ایآ تسا؟ تساه تشاذگ شدوخ هچب یارب مه ورمع هک تسا ی«دیز» تعیبط طفل نامه، دننکیم

؟دراد تعیبط ات ود، دیز طفل ایآ؟ تسا یلک روطچ سپ، دن تسین یکی رگا

؟درک درف ار اه نآ صخش ت ایآ؟ دم آ اچک زاش ندوب ات ود نیاه، دراد تعیبط ات ود رگا

دیزظفل تعیبط یارب صصختلا هب ام نآ؛ ددرک هفاضاهب هک یزیچ نآ مینیبب میه اوخیم دنا هتساوخن هک ردام و ردپ، تسا دیز ظفل تعیبط ات ود نآلا دیوگیم امش؟ یئزج ایآ تسا یلک مه هیاسمه ردام و ردپ. دنا هتساوخن دیز ار ناشدوخ هچب مسا؛ دیز دنیوگب هیاسمه یهچب هب ود ره هک دیز ظفل تعیبط؟ یئزج ایآ تسا یلک دیز ظفل تعیبط، دن تشاذگ دیز ار ناشهچب یمن قدص هیاسمه رسپ دیز رب اچ، تسه مه یلک، تسا دحاو هک دیز ظفل تعیبط دوخ، دنراذگیم هب رگا، دوشیم هفاضایئزج دیوگیم؟ دننکیمن قدص وارب هک دندرک راک هچ یلک نیاه اب؟ دنک، تسین مه درف و، دوشیم درف، دندرک شدن درف.

«لاد» و «ای»، «از» فرح تعیبط

نآ تعیبط ایآ تسا «از» درف «از»، تسا «لاد» و «ای»، «از»، دیز نیچمه و تسا تعیبط دیزدوخ دیز تعیبط اب، دیتفگیم امش دوخ یتقو، دوب نهذ هدنرب ولج و بوخ یلیخ هتکن مه نیاه؟ تسا کش ددرکیم تقد اچ نامه یتقو اما، ددرکیم دروخرب تعیبط کی ناونعهب، هطقن کی ناونعهب تعیبط، «از» تعیبط، دوب تعیبط دنچ زابکریم، دیز ظفل تعیبط نیهمه دوخ هک ددرک یمن «لاد» تعیبط، «ای».

«دیز» رد فورح هاگیاج تعیبط

هاگیاج و لحم دوخ، دننکیم قرف «زید» تعیبط اب «دیز» تعیبط ینعی؛ نآ هاگیاج تعیبط دعب و شحب و میدرک شحب اه نیاه لصفم، تشاد تعیبط بیترت - لعفلا مال، لعفلا نیع، لعفلا اف- مه فالتخا اه نآ رد و دراد یدایز دئاوف هک تسا نیاه یارب مه نآ ندوب بوخ، تسه مه بوخ یلیخ یلیخ یاه شحب نیاه، دن تسه کرتشم نآ قیدصت رد ناهذا همه، دیننکیم حرطم ار نآ ات ینعی، تسین دراد یدئاوف هچ رگید فرط زاه و دننکیم لوبق ار نآ همه، تسا ابیز.

انعم تعیبط

درف کی یارب، دیننک عضو ار ی طفل تعیبط دیه اوخیم امش یتقو؟ هچ انعم اما، طفل تعیبط زاه نیاه تعیبط یارب؟ اه نیاه کی مادک؟ دیننک یم عضو انعم تعیبط یارب ای؟ دیننک یم عضو دوجو کی و یم عضو، دوجو و درف یارب طفل ناله، میننک یم عضو «قادنق ردچب» نیاه یارب ار دیز طفل، انعم

يارب رگيد اچ نيا .تسا هدش عضو دوجو يارب نيا هک دنيوگ يم ي ناگرزب ؟يعي بيط يارب اي دوش [3]تسين يعي بيط

روح کي ،هچب يراذگ مان ماگنه رد ،دینک تقد ردام و ردپ نهذ هب اچ نيمه رگا هک دش هشقانم اچنامه مينک لاوس اه نآ زا رگا اذل .دینک يم ضرر ار هيصخش تعي بيط ينعي .دینک يم ضرر ار يعي بيط و الاح هن دنيوگ يم ؟وا يگللاس تسبي يارب اي تسا هچب نيا يارب دینک يم عضو هک ار يديز طفل ينعي ؟هچ ينعي «نيا» .مينک يم عضو «نيا» يارب ار طفل نيا هکلب .وا يگللاس تسبي يارب هن رد يکي و تسا يشا يگللاس تسبي رد يکي و تسا قادنق رد يکي هک يلایس دوجو زا ريغ ،هچب نيا سالک رد هک تسا ينامز يارب يکي ،دیناوخ يم نيقلت هک تسا ربقي يارب يکي و تسا يگللاس دص تعي بيط روح کي نيا .ميتشاذگ ديز ار اه نيا همه مسا ،تسا وا ترخآ يارب يکي و دینز يم ادص ار وا .تسا وا هيدوجو تانويش رد هيراس هيصخش

تخیر هصالخ هک منک دیکات ار نيا مه اوخ يم .مهده ناس نآ يور مه اوخ يم نوب فالخا لحم نوچ هتبل ا تسين درف تخیر ؛تسا تعي بيط تخیر ،تسا هل عوضوم هک هچ نآ

يناسک .تسا يرگيد فرح هلاحتسا .تسين هلاحتسا رس ام ثحب .تسا لاجم هک ميوگ يم ن ام .مراد فرح يليخ ،تسا لاجم يزيچ کي ميوگب اعيرس هک نيا اب نم ،دیناد يم دنوب ام هثحابم رد هک لباق تسه سالک رد هک يياه هلاحتسا نيا الومعم .تسا لاجم يزيچ ميويوگب اعيرس مينوات يم ن يعي بيط يارب طفل يعي بيط ،عضو تعي بيط رد .تسا راک کي تعي بيط و عبط ،نم روظنم .تسا باوج يلکشم نم ،دوش يم عضو انعم کي صخش يارب طفل کي صخش هک ديويوگب رگا .دوش يم عضو انعم .مرادن نآ اب

هک يصاخ کرحتم يارب ار ديآ يم نوريب نم نهذ زا هدزاي تعاس رد هک زيذ طفل صخش ميوگ يم الثم يارب ار زيذ طفل نيا صخش ميوگ يم .مينک يم عضو ،دسر يم شدوخ ريسم فصن هب يصاخ هطحل رد .تسين لاجم نيا .دسر يم فصن هطقن هب تسرد هک مداد رارق صاخ هطحل رد يجرخ يئزج صخش .تسا هعضاوم

- [4] □□□□□□□□

رد يتقو امش .تسا نکمم اي لاجم هک تسين انعم نيا هب ميويوگ يم ار يراک عبط ام هک نيا ،هلب يتمکح کي عضو .تسا عضو تمکح فالخ ؛دینومرف يم ءاملع ،ديتسه يتمکح کي لابند هب عضو طفل هک عوضوم تعي بيط نيب هک ديوگ يم عضو تمکح نآ .دیناد يراک نآ اب ءالق ،دراد يدوصقم ،دراد .تسا ثحب ياضف نيا سپ .دوش يم عضو نيا .دینک رارقرب هقلع هل عوضوم تعي بيط و تسا

هب تادرجم هئارا يارب يرازبا ؛ناور لاؤس ،قيقد لاثم» هلاقم رد هک يبلاطم زا قيفلت و شرب [1] .تسا هتفرگ رارق يسررب و ثحب دروم «هيقدص ههش» و «ناگمه

[2] .تسا هتفرگ رارق حيرصت دروم ،دّعتم يلوصا بتک رد بلطم نيا

ي:ناهفصا نيسح دمحم خيش موحرم مالک تسا هلمج نآ زا

ءامل ا طفل يعي بيط نإف ،امهنم دوجوملا نود ،ينعمل و طفل ليعي بيط هل عوضوملا و عوضوملا نإف ،ءامل ا طفل ب طفلي مل ول و ،ةقيقح تباث طابترالا اذه و ،لايسلا مسجلا كلذ يعي بطل عوضوم

(٤٤ ص ؛ ١ ج ؛ ةيافكلا حرش ي ف ةياردلا ةياهن) دحأ نهذ ي ف هموهفم دجوي مل و

عضولا ي ف

نبي ةمزالما ققحتت و ،هب صتخي ي نعمل ي ل ع طفللا عضو رابتعا -لهحم ي ف انركذ امك -وه و نأل هتيرابتعاب لوقن امنإ و ،روبزملا رابتعالا ي ل ةتفلملا دن ع نعمللا روضح و طفللا روضح يجراخلا وأ امه ن م ي نهذلا دوجوملا نود نعمللا يعي بط و طفللا يعي بط هل عوضوملا و عوضوملا ال لباقملا و ،لثامملا لبق ي ال لثامملا و ،ي كاردإ دوجو وحن وه و .لاقنتال ل عضولا نأل ،امه ن م ي ل ةاجاي تحال ،ةي لوقملا ضارعال ن م ةي عوضولا قلعلا نوكت نأل قعي ال ف هيلع و ،لباقملا لبق ي ةي ق ب و ،نهذلا ي ف تبات عوضوم ي ل ةاجاي تحال ،ةي نهذلا ضراوعلا ن م ال و ،جراخلا ي ف ققحم عوضوم (٢٣-٢٤ ص ؛ ١ ج ؛ لوصألا ي ف ثوب) .ي لاعت هللا ءاش ن ةي م ك ح أ ل ةدابملا ي ف مال ك ل ل

ي قارع ءايض اقأ:

نعمللا و طفللا يعي بط نبي لوعجم صاخ طبر ن ع ةرابع يه و عضولا ةقي قح ي ف (ةي ناثلا ةهجلال) عمسي ن م نهذ ي ف نعمللا ك ل ذ راضحال ادعتسم عوضوملا طفللا يعي بط نوكت ي شي ح ب هل عوضوملا (٢٩ ص ؛ لوصألا ي ف راكفال ءئادب)هروصتي وأ طفللا ك ل ذ

ي ف راكفال ءئادب) نعمللا يعي بط و طفللا يعي بط نبي لوعجملا طبرلا وه و (عضولا نإ م ث) (٣٣ ص ؛ لوصألا

ي نيمخ ماما:

،ك ل ذ نعمللا يعي بط ءازبا ةي ق ي قحلا ةي ضقلا وحن ب طفللا يعي بط وه نعمللا ءازبا عوضوملا ؛ لوصألا ح ي قنت) .نعمللا يعي بط دارفأ ن م درف ءازبا عوضوملا طفللا يعي بط دارفأ ن م درف ل ك ف (٣٧ ص ؛ ١ ج)

ةي حان ن م ال ؛ تارثكلا طاحل نود ن م ،نعمللا يعي بط ل طفللا يعي بط سفن لعج ن ع ةرابع عضولا (١١ ص ؛ ٢ ج ؛ لوصألا رهاوج) ةي ق ي قحلا ةي ضقلا وحن ب نعمللا ةي حان ن م ال و طفللا

ي لم آ مشاه ازريم:

ناك شي ح ب هل امامتسا و اعضاولا لعج نعمللا و طفللا يعي بط نبي صاخ قلعت ن ع ةرابع عضولا تاريرقت) هل ةمات ةلع هسفن ب نوكت ي ف عامسلا نهذ ي ف نعمللا راضح ال ادعتسم هتاذب طفللا (٢٩ ص ؛ لوصألا

ي ناهفصا ي ناف:

صخشتملا ال نعمللا يعي بط و طفللا يعي بط نبي وه امنا طبرلا نال عضولا ك ل ذ ك سي ل و امل هموهفم نهذ ي ف دجوي مل و ال ثم ءاملا طفل ب دحأ طفلتي مل ول اذل و جراخلا ي ف امه ن م دوجوملا (٣٢ ص ؛ ١ ج ؛ لوصألا ملع ي ف طاقلألا شح ب م لوح ءارآ) ي عوضولا طابت رالاب ل خا

ي زيربت داوج ازريم:

دوجو ن ع ضامغإلا عم ول و ،نعمللا يعي بط و طفللا يعي بط نبي لصاح طابت رالال نأل ك ل ذل دهشي و . ناكل ،دحأ نهذ ي ف هانعم دجوي مل و ال ثم ءاملا طفل ب دحأ طفلتي مل ول شي ح ب ،انهذ وأ اجراخا طفللا (٣٠ ص ؛ ١ ج ؛ لوصألا ملع لئاسم ي ف سوردا) دوجوم هانعم و هطفل نبي طابت رالال

هدش عضو انعم تعيبط يارب طافلا هك- ناشداتسا مالك رد لوصولا ثحابم رد هنومن ناووع هب [3] يناعم يرگى و صاخ هل عوضوم و تسا صاخ عضو هك مالعا ١٠: ضقن لاثم و داب دننك يم هشقانم -دنا :عئابط هن و تادوج و دنتسه بسن هك هيفرح

يناهفصا موحرم ترابع

عضولا يف

نبي مزالما ققحتت و ،هب صتخي في نعمل الى ل طفل لال عضو رابتعا -هلحم في انركذ امك -وه و نأل هتيرابتعاب لوقن امن و ،روبزما رابتعالا الى تفتلملا دنن ينعمل روضح و طفل لال روضح يجراخالا و امهنم ينهذلا دوجوملا نود ينعمل يعيبط و طفل لال يعيبط هل عوضوملا و عوضوملا ال لباقملا و ،لثامملا لبقيا ال لثامملا و ،يكارد دوجو وحن وه و .لاقنتنال لعضولا نأل ،امهنم الى اهجايتحال ،ةيلوقملا ضارعال نم ةيعضولا قلعلا نوكت نأل لقعيا الف هيلع و ،لباقملا لبقيا ةيقب و ،نهذلا يف تبات عوضوم الى اهجايتحال ،ةينهذلا ضاروعلا نم ال و ،جراخالا يف ققحم عوضوم (٢٣-٢٤ ص ؛ 1 ج ؛ لوصولا يف ثوحب) .ىلاعت هللا ءاش ن ةيمالك ال ائدابملا يف مالكل

لوصولا ثحابم ترابع:

عضولاف ؛هيلع اعوضوم هرابتعاب ،كاردالا يف ينعمل لاملتسم طفل لال لعج [وه] «عضولا» للاقنتنال يف مازلتسال لققحملا وه يرابتعالا .

الف ،اهنبي عماج الب تاغللال فالتخاب ةفلتخم ينادحو ينعمل ةعوضوملا طافلالا تناك ثيح و ،دحاو ينعمل صاخ طفل عضول ةفئاط لك يف حجرم ننع ةئشان ةيرابتعا لب ،ةيجراخا ةبسانم .هيف مهعبت نم و تارواحملا يف هب هنع اوربعيل .

ةيعضولا قلعلا نوكت نم نيلثامتملا و نيللباقتملا عامتجا موزلا ،ةيرابتعالا ةمالع وهف ضقن دهوش؛نهذلا يف لثامملا ال و لباقملا للاقنتنال ال و ،لاقنتنال لعضولا نأل ،ةينهذ و ةيجراخا يف ينهذلا للاقنتنال عم ال اديفي ال و ،صاخشال لعضولا ةحص حوضول كلذ و :[داتسا شىامرف ةروصتملا ،بسنلا **تادوجول** ةعوضوملا فورحلا ،مالعال لثم وتارواحملا و تالامعتسالال لابق يف ،تادوجولا كلت ننع ةعزتملا اهتادوجول ةمزالما اهتايهام روصتبا هفارتا روصتبا تاذلا مامت نوكت دعب -لقعيا ال هنإف ؛اهل هضرف و ا لقعلا عارتخاب نهذلا يف ةتباتلا تايهاملا (٣٣-33 ص ؛ 1 ج ؛ لوصولا ثحابم) .دوجولا ننع تاذلا خالسنال -فرطلا دوجوب موقتلا دوجولا

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زايكى مالك [4]

یٚلح همالغ «دعاوق» باتک ۲. درف ای تعیبط

تسا همالغ باتک ، «دعاوق» دیوگیم ؛دیراد نشور زاک ترا امش ،تسا «دعاوق» باتک رگی د لاثم کی

ادب رگا و ؟تسا «دعاوق» ،نآ هتشنون همالغ دوخ تسد هب لٚوا هک یاهخسن نآ ای(افل) ؟تسین دعاوق باتک ،تسا دعاوق باتک هیبش رگی د ،دیرک خاسن تسا امش

نوریب ناشتسد ریز زا هک یاهخسن نآ میوگب مه اوخیمن ،تسا همالغ باتک «دعاوق» میوگیم هک نم پاچ کی نی دیوگیم .دهدیم ناشن ار شدوخ اه پاچ رد .دراد شدوخ یارب درج تٚوه کی ،هرکذت ؛دمآ .تسا هرکذت باتک

نآ یور همالغ تسد هک یطافلا صخش ،هدش لیکشت نآ زا هرکذت هک یطافلا هک تسا نی هتکن طافلا تعیبط ،تسا هرکذت عجز هک نآ اما ،دن تشون صخش همالغ .تسین ،تسا هتشنون هگرب تسا .

امش رگا ؟هن ای تسا هدش وح ،«دعاوق» باتک ای آ ،دن اوسب ار شیاههخسن مامت و دیایب یبمب رگا ییوگب و ینک هب ساحم ،ینیشن برفج ملع اب هیلع هللا ناوضر ییاهب خیش موحرم ریبع ت هب .تسا باتک نامه ،باتک نی دیوگیم؛[1]دوب نی ،تخوس شاهمه و دندز بمب هک یباتک

حضاو نم لاوس ؛میسرپ یم لاؤس زاب ،تعیبط هن ؛تسا تدحو رایعم ،درف رمتسم دوجو دیوگیم :تسا

هخسن کی ناشه داراقآ نی ققحم لارخف ،دن تشون ار دعاوق باتک یهخسن ،همالغ ی تقو(ب) ای تسا دوجو ات ود ؟تسا رمتسم دوجو ،ود نی زا کی مادک دن رادی مرب ناشدوخ یارب مه ؟تسا ود نی زا کی مادک ،رمتسم دوجو .تسا وا زا هخسن ات ود ؟تسا دوجو کی

و یلاجم رد روهظ و نامز رتسب رد رارمتسا لابق دوجوم کی آقیقد ناتزاک ترا اب امش نآل .دی تشاد نرب تسد ناتفرح زا امش ،نم لاؤس نی اب اذل و دی تفرگ رظن رد ار فل تخم یاههخسن یهخسن ای همالغ یهخسن ییوگیم هک نی اما .رمتسم دوجو متفگ ،مدیمهف یزیچ کی نم دیوگیم هکلب تسین دوجو درف ،دارم هک دوش یم صخشم نات یارب ،تسا دوجو شمادک ،نی ققحم لارخف .تسا تعیبط

ترهش ضحم ،ضیبا رفج و عماج رفج زا تسا روهشم هچ نآ و ؛دیامرف یم یسلجم یقت دمحم موحرم [1] رغص رد متشاد ار ود ره ریقح نیا و ،ماه دینش مزج ناو نعب یم لراع زا هن و ماه دپد یثیدح رد هن ؛تسا دمحم نی دلایا هب خیش رگم درکن نآ ملع یوعد یسک متفر نامز نآ عاملعه مه تمدخ هب و نس رفج زا ار همالغ دعاوق نم تفگ هک نآ ات ،اهه تشدگ زا مراد ربخ هلمجلا یف نم تفگ هک هیلع هللا رفج نیا رد نآ تاملك لك هک دینادیم ناو نعب نآ هب هک مدرک ضرع هدنب ،درک مناوتی جارختسا عماج رگی د ناو نعب دنادیم سكهمه ار ینعم نیا هک دندومرف باوج رد ،دوش یم دعاوق دینك عماج نوچ و تسه

حرش هب روهشم ینارقبحاص عم اول). ملعی یلعات هللا و دنومرفن مومن رایسب یعس و ، منادی م
(40-41 ص ؛ ج 1 ؛ هيقف